

ВПЛИВ МАРКЕТИНГОВИХ ВИТРАТ НА ПРИБУТОК КОМПАНІЇ

THE IMPACT OF MARKETING EXPENSES ON COMPANY PROFIT

Ідентифікація оптимальних способів витрачання маркетингових бюджетів стала вирішальною умовою для забезпечення стабільності та прибутковості підприємств у сучасних умовах. Зростання конкуренції, зміни у споживацьких уподобаннях та технологічні інновації вимагають від компаній найефективніших стратегій маркетингового впливу. Таким чином, вивчення взаємозв'язку між маркетинговими витратами та прибутковістю стає важливим для дослідження, спрямованого на розуміння найкращих практик і стратегій у галузі маркетингового менеджменту.

Дані про прибуток і маркетингові витрати були взяті на офіційному сайті Першого Українського Міжнародного Банку (ПУМБ) [1], визначено частку витрат на маркетинг у прибутку і побудовано рис. 1.

Рисунок 1 – Частка витрат на маркетинг у прибутку ПУМБ, тис. грн.

Джерело: побудовано автором на основі [1]

Аналізуючи рис. 1 можна помітити значні зміни у прибутку банку, це пов'язано із змінами витрат упродовж років та видів кредитувань. Крім того, бачимо, що у 2016 році прибутки різко скоротилися, а витрати на маркетинг мали зростання, а у 2020 р. при майже однаковому рівні прибутку маркетингові витрати скоротилися порівняно з 2019 р. У 2021 р. спостерігаємо одночасне збільшення як розміру прибутку, так і витрат на маркетинг, а частка витрат на маркетинг у прибутках, крім 2016 р., становить менше 10%.

У табл. 1 наведено операційні витрати ПУМБ у 2020 і 2021 рр.

Таблиця 1 – Операційні витрати ПУМБ у 2020 і 2021 рр., тис. грн.

Статті витрат	Обсяг, тис. грн		Частка витрат у загальному обсягу операційних витрат, %	
	2020	2021	2020	2021
Заробітна плата, виплати працівникам та обов'язкові внески до державних фондів	2 783 346	3 455 708	62,7	59,77
Знос та амортизація	437 898	506 366	9,9	8,76
Аудиторські та консультаційні послуги	171 140	309 518	3,9	5,35
Витрати на маркетинг	106 605	255 157	2,4	4,41
Витрати на утримання будівель та обладнання	216 752	241 206	4,9	4,17
Внески до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	160 775	205 743	3,6	3,56
Послуги зв'язку	127 429	166 424	2,9	2,88
Амортизація активів у формі права користування	148 538	155 967	3,3	2,70
Оренда приміщень	79 292	98 065	1,8	1,70
Витрати, пов'язані з проведенням робіт по погашенню кредитів	97 265	85 294	2,2	1,48
Послуги охорони	40 880	41 612	0,9	0,72
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	23 136	22 610	0,5	0,39
Навчання персоналу	13 382	19 457	0,3	0,34
Уцінка майна банку	8 809	2 703	0,2	0,05
Інше	23969	215 459	0,5	3,73
Всього	4 439 216	5781289	100	100

Джерело: побудовано на основі даних [1] та авторських розрахунків

Отже, як свідчать дані табл. 1 у 2020-2021 рр. найбільшу частку витрат серед операційних має виплата заробітної плати, обов'язкових внесків до державних фондів, а найменшу – уцінка майна банку, при чому а у 2021 р. її рівень стрімко зменшується з 0,2% до 0,05%. Витрати на маркетинг у структурі операційних витрат ПУМБ становлять лише 2,4% у 2020 р. і 4,41% у 2021 р., що майже у два рази більше (рис. 2).

Регресійний аналіз у Microsoft Excel (рис. 3) показав, що лінійна кореляція між змінними (прибуток і витрати на маркетинг) є дуже низькою, що свідчить про незначну залежність між аналізованими показниками.

Рисунок 2 – Структура операційних витрат ПУМБ у 2021 р., тис. грн

Джерело: побудовано автором

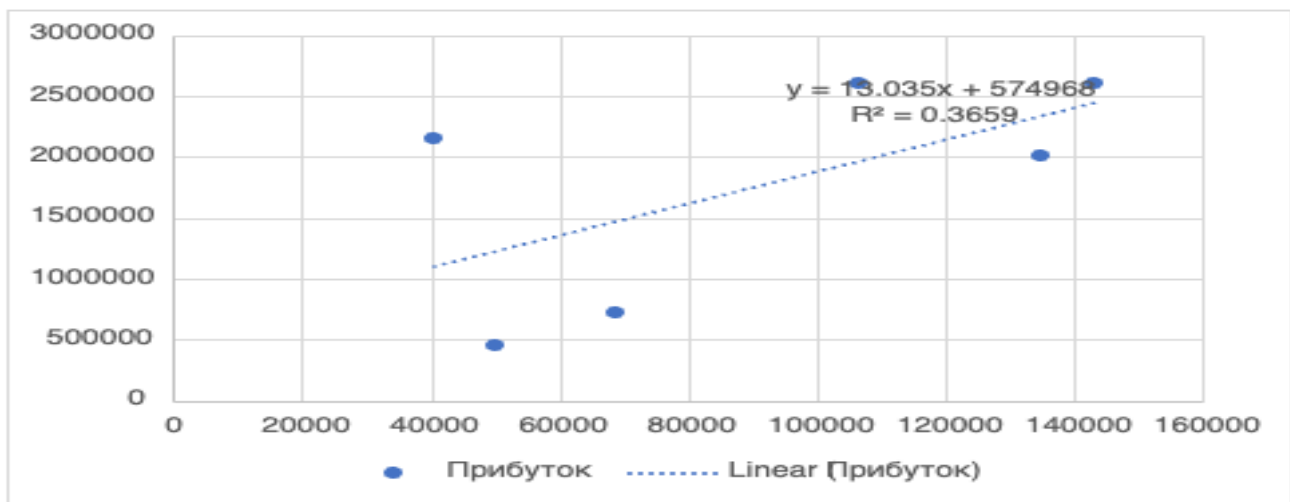

Рисунок 3 – Регресійний аналіз лінійної залежності прибутку та маркетингових витрат ПУМБ за допомогою Microsoft Excel

Джерело: складено автором

Отже, витрати на маркетинг майже не впливають на прибуток компанії, або вплив дуже малий, що може бути непомітним в бізнес-аналізі. Це може вказувати на те, що витрати на маркетинг можуть бути неефективними або існують інші фактори, які мають більший вплив на прибуток компанії. У такому випадку, менеджерам компанії може бути корисно переглянути та переосмислити свою стратегію маркетингу для досягнення кращих фінансових результатів.

Це дослідження спонукає до глибшого вивчення та аналізу взаємодії між маркетинговими стратегіями та фінансовими результатами, щоб розкрити справжні можливості оптимізації діяльності у глобальному бізнес-середовищі.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт ПУМБ. Річні звіти. URL: https://about.pumb.ua/finance/annual_reports (дата звернення: 10.09.2023).